

บทที่ 4

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยนี้ ดำเนินการโดยยึดวัตถุประสงค์การวิจัยทั้ง 3 ผู้วิจัยจำแนกกระบวนการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอนหลัก ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การดำเนินการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อที่ 1 และ 2

การดำเนินการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อที่ 1 และ 2 ซึ่งประกอบด้วย 1) เพื่อศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา อุปสรรค ในดำเนินการสรรหาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา และตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่ ก.ค.ศ. กำหนดและ 2) เพื่อติดตามผลการปฏิบัติงานของรองผู้อำนวยการสถานศึกษา และผู้อำนวยการสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. มีกระบวนการดังต่อไปนี้

1. กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

1.1 การเลือกกลุ่มเป้าหมายเพื่อศึกษาวิเคราะห์ สภาพปัจจุบัน ปัญหา อุปสรรค

ในดำเนินการสรรหาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ในส่วนของศึกษาวิเคราะห์ สภาพปัจจุบัน ปัญหา อุปสรรค ในการดำเนินการสรรหาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก กระจายทั่วทั้งประเทศ ตามหลักเกณฑ์ทั้ง ๖7 และ ๖8 จึงได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายในการสัมภาษณ์บุคคลต่อไปนี้

ผู้อำนวยการ สพป	3	คน
ผู้อำนวยการ สพม.	2	คน
รองผู้อำนวยการ สพป.	3	คน
รองผู้อำนวยการ สพม.	2	คน
ผู้อำนวยการสถานศึกษา	10	คน
รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	5	คน
บุคลากรด้านการบริหารงานบุคคล	5	คน
รวม	30	คน

1.2 การเลือกกลุ่มเป้าหมายเพื่อติดตามผลการปฏิบัติงานของรองผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้อำนวยการสถานศึกษา

ในการเลือกกลุ่มเป้าหมายกลุ่มนี้ มุ่งศึกษาทั้งสภาพปัจจุบัน ปัญหา อุปสรรค ในดำเนินการสรรหาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 และ คุณภาพการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษาซึ่งผ่านกระบวนการสรรหา ตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 ผู้วิจัยได้ตรวจสอบและคัดลอกจากบัญชีรายชื่อผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้ารับรายงานตัวเพื่อบรรจุและแต่งตั้งครั้งแรก บัญชีรายชื่อรวมสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในวันที่ 27 มิถุนายน 2555 ณ โรงเรียนสายปัญญาในพระบรมราชินูปถัมภ์รายละเอียดดังตาราง 1 และ 2

ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา มีข้อมูลที่สรุปได้ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนผู้อำนวยการสถานศึกษา

ลำดับที่	ตำแหน่ง	กลุ่ม	สังกัด	จำนวน (คน)
1	ผู้อำนวยการสถานศึกษา	ประสบการณ์	สพป.	76
2	ผู้อำนวยการสถานศึกษา (ภาคใต้)	ประสบการณ์	สพป.	24
3	ผู้อำนวยการสถานศึกษา	ทั่วไป	สพป.	47
4	ผู้อำนวยการสถานศึกษา	ประสบการณ์	สพม.	10
5	ผู้อำนวยการสถานศึกษา (ภาคใต้)	ประสบการณ์	สพม.	4
6	ผู้อำนวยการสถานศึกษา	ทั่วไป	สพม.	3
7	ผู้อำนวยการสถานศึกษา (ภาคใต้)	ทั่วไป	สพม.	2
8	ผู้อำนวยการสถานศึกษา	ประสบการณ์	สศศ.	1
รวม				167 คน

จากนั้นผู้วิจัยได้ตรวจสอบและคัดลอกจากบัญชีรายชื่อผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้ารับรายงานตัวเพื่อบรรจุและแต่งตั้งครั้งแรก บัญชีรวมสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในวันที่ 27 มิถุนายน 2555 ณ โรงเรียนสายปัญญาในพระบรมราชินูปถัมภ์

ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา มีข้อมูลที่สรุปได้ดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนรองผู้อำนวยการสถานศึกษา

ลำดับที่	ตำแหน่ง	กลุ่ม	สังกัด	จำนวน(คน)
1	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	ประสบการณ์	สพป.	86
2	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา (ภาคใต้)	ประสบการณ์	สพป.	1
3	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	ทั่วไป	สพป.	66
4	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา (ภาคใต้)	ทั่วไป	สพป.	8
5	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	ประสบการณ์	สพม.	162
6	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา (ภาคใต้)	ประสบการณ์	สพม.	7
7	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	ทั่วไป	สพม.	128
8	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา (ภาคใต้)	ทั่วไป	สพม.	2
9	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	ประสบการณ์	สศศ.	10
10	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา (ภาคใต้)	ประสบการณ์	สศศ.	1
11	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	ทั่วไป	สศศ.	6
รวม				477 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนที่ 1

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาขั้นตอนนี้ ประกอบด้วย 3 ฉบับดังนี้

2.1. แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินการสรรหาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาและตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ.กำหนด ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ด่วนที่สุด ที่ ศธ 0206.6/ว7 ลงวันที่ 9 มีนาคม 2555 คุณภาพของรองผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ผ่านการสรรหาตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าวและข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาและตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ที่จะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาซึ่งผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากการศึกษาหลักเกณฑ์และ

วิธีการคัดเลือกข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้อำนวยการสถานศึกษา ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ด่วนที่สุด ที่ ศธ 0206.6/ว7 ลงวันที่ 9 มีนาคม 2555 และกำหนดกรอบประเด็นการสัมภาษณ์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประกอบด้วย ข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ คือ 1) หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาของ ก.ค.ศ. 2) สภาพปัจจุบันและอุปสรรคในการสรรหาเพื่อบรรจุและแต่งตั้งผู้บริหารสถานศึกษา และ 3) การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลที่เขตพื้นที่การศึกษา

2.2 แบบสอบถามคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา

เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษาซึ่งผ่านกระบวนการสรรหา ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ด่วนที่สุด ที่ ศธ 0206.6/ว7 ลงวันที่ 9 มีนาคม 2555 ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้ได้บังคับบัญชาของผู้บริหารสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ด่วนที่สุด ที่ ศธ 0206.6/ว 7 ลงวันที่ 9 มีนาคม 2555 ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ประกอบด้วยเพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์ทำงานด้านการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้วิจัยได้พัฒนาจากกรอบประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะของ ก.ค.ศ. ในส่วนของรายการสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงาน สำหรับรองผู้อำนวยการสถานศึกษา และผู้อำนวยการสถานศึกษาทุกวิทยฐานะ ครอบคลุมสมรรถนะหลัก ประกอบด้วย การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง และการทำงานเป็นทีม และสมรรถนะประจำสายงาน ประกอบด้วย การวิเคราะห์และสังเคราะห์ การสื่อสารและการจูงใจ การพัฒนาศักยภาพบุคลากร และการมีวิสัยทัศน์มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยแต่ละระดับมีค่าคะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

2.3 แบบสอบถามปัญหาการดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้บริหารสถานศึกษา ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ด่วนที่สุด ที่ ศธ 0206.6/ว 7 ลงวันที่ 9 มีนาคม 2555 ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และบุคลากรกลุ่มงานบริหารบุคคลประกอบด้วย 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์ทำงานด้านการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้พัฒนาจากการวิเคราะห์เนื้อหา และสรุปประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์และการศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา และผู้อำนวยการสถานศึกษา ตามหนังสือ สำนักงาน ก.ค.ศ. ด่วนที่สุด ที่ ศธ0206.6/ว 7 ลงวันที่ 9 มีนาคม 2555 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ โดยแต่ละระดับมีค่าคะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นว่ามีปัญหามากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นว่ามีปัญหามาก
- 3 หมายถึง เห็นว่ามีปัญหาปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นว่ามีปัญหาน้อย
- 1 หมายถึง เห็นว่ามีปัญหาน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ปัญหาอื่น ๆ ตามทรงระคะของผู้ตอบ

3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

3.1 การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับร่างทั้ง 2 ฉบับให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีประสบการณ์ด้านการบริหารสถานศึกษา การวัดและประเมินผล จำนวน 8 ท่าน พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ตัวแปรที่ศึกษา (Content Validity Index: CVI) (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. 2555; อ้างอิงจาก Waltz & Bausell. 1981; Lynn. 1986) ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน 4 ระดับดังนี้

1. เมื่อข้อคำถามไม่เกี่ยวข้องกับนิยามศัพท์ตัวแปรที่ศึกษา
2. เมื่อข้อคำถามประเมินไม่ได้ว่าเกี่ยวข้องกับนิยามศัพท์ตัวแปรที่ศึกษา ต้องปรับปรุงอีกมาก
3. เมื่อข้อคำถามเกี่ยวข้องกับนิยามศัพท์ตัวแปรที่ศึกษา แต่ต้องปรับปรุงเล็กน้อย
4. เมื่อข้อคำถามเกี่ยวข้องอย่างชัดเจนกับตัวแปรที่ศึกษา

หลังจากนั้น ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ตัวแปรที่ศึกษา ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ตัวแปรที่ศึกษา หากพบว่าข้อคำถามที่มีค่า CVI ตั้งแต่ .80 ขึ้นไปถือว่าใช้ได้ (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. 2555; อ้างอิงจาก Polit; & Hungler.1995) ผู้วิจัยจะคงข้อคำถามนั้นไว้ซึ่งผลจากการวิเคราะห์พบว่าข้อคำถามทุกข้อมีค่า CVI ผ่านเกณฑ์ 80 ขึ้นไป ผู้วิจัยจึงคงข้อคำถามไว้ทุกข้อ

3.2 การตรวจสอบความเชื่อมั่นและอำนาจจำแนก ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมายคือ จำนวน 31 คน การตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ ใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค โดยพบว่า ค่าความเชื่อมั่นหากตัดข้อนั้นทิ้ง (Alpha if deleted item) ส่วนใหญ่มีค่าต่ำกว่าค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับโดยไม่ตัดข้อใดทิ้งเลย ซึ่งแสดงว่าหากตัดข้อนั้นทิ้งแล้วค่าความเชื่อมั่นจะลดลง ดังนั้นผู้วิจัยจึงคงข้อคำถามไว้ทุกข้อ ซึ่งผลการวิเคราะห์ ปรากฏดังนี้

3.2.1 แบบสอบถามคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา

ข้อคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 20 ข้อ ความเชื่อมั่น รวมทั้งฉบับ เท่ากับ .9831 และค่าความเชื่อมั่นหากตัดข้อนั้นทิ้ง (Alpha if Deleted Item) อยู่ระหว่าง .9811 - .9892 โดยข้อคำถามที่มี ค่าความเชื่อมั่นหากตัดข้อนั้นทิ้งมากกว่า 9831 ผู้วิจัยได้ปรับปรุงให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

3.2.2 แบบสอบถามปัญหาการดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้บริหารสถานศึกษา

ข้อคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 21 ข้อ ความเชื่อมั่น รวมทั้งฉบับ เท่ากับ .9784 และค่าความเชื่อมั่นหากตัดข้อนั้นทิ้ง (Alpha if Deleted Item) อยู่ระหว่าง .9761 - .9814 โดยข้อคำถามที่มี ค่าความเชื่อมั่น หากตัดข้อนั้นทิ้งมากกว่า .9784 ผู้วิจัยได้ปรับปรุงให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้นเช่นเดียวกัน

สำหรับการตรวจสอบอำนาจจำแนกนั้น ผู้วิจัยได้ใช้ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Corrected Item - Total Correlation) ซึ่งมีเกณฑ์คือ มีค่าตั้งแต่ .20 ขึ้นไป พบว่า ในแบบสอบถามคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารค่าต่ำสุดคือ .2574 ซึ่งไม่น้อยกว่าเกณฑ์ที่กำหนดแสดงว่าข้อคำถามมีอำนาจจำแนก เช่นเดียวกับข้อคำถามในแบบสอบถามปัญหาการสรรหาตามหลักเกณฑ์ ซึ่งมีค่าต่ำสุด เท่ากับ .5143

ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นและอำนาจจำแนกแสดงในภาคผนวก

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้งานวิจัยนี้มีความเป็นไปได้ และได้ข้อมูลที่มีความเชื่อถือได้จึงใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยเลือกตัวอย่างแบบบอกต่อ (Snowball Sampling) (McMillan and Schumacher, 2006, 321) เนื่องจากเมื่อตรวจสอบรายชื่อโรงเรียน อำเภอ จังหวัด และสังกัด ปรากฏว่าไม่สามารถติดต่อได้ อาจเป็นเพราะการไปรายงานตัวครั้งแรก ดังนั้นจึงต้องมีการค้นหาจุดเริ่มต้น และบอกต่อ ซึ่งดำเนินการดังนี้

การดำเนินการเก็บข้อมูลภายในเขตพื้นที่การศึกษา

1. ประสานงานกับผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 เพื่อตรวจสอบรายชื่อผู้ที่ได้สมัครสอบตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ที่ได้ดำเนินการมาแล้วว่ามีใครบ้าง

2. เมื่อทราบชื่อ นามสกุล พร้อมทั้งสถานที่ทำงานแล้ว ทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษาที่มีรายชื่อกลุ่มตัวอย่าง เพื่อตอบแบบสอบถามฉบับที่ 1 ซึ่งประกอบด้วย

2.1 ข้าราชการครูผู้ที่เคยสมัครสอบมาแล้วทั้งที่สอบได้ และผู้ที่สอบไม่ได้ทุกคน

2.2 ผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ที่ข้าราชการครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างปฏิบัติหน้าที่สถานศึกษานั้น

2.3 ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา

ที่รับผิดชอบงานบริหารงานบุคคล และผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคลในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

การเก็บข้อมูลต่างเขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศ

1. ประสานงานกับผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 เพื่อตรวจสอบรายชื่อผู้ที่ได้แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ได้ดำเนินการมาแล้วว่ามีใครบ้าง

2. เมื่อทราบแล้วได้ขอความร่วมมือผู้อำนวยการสถานศึกษาดังกล่าว มาสอบถามเพื่อนร่วมรุ่น จากทำเนียบรุ่นที่ผู้อำนวยการสถานศึกษานั้น ได้ทำการพัฒนา ก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ปี 2555 ว่าเพื่อนร่วมรุ่นที่อบรมด้วยกันนั้น ปัจจุบันได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษาแล้วหรือยัง ถ้าได้รับการแต่งตั้งแล้ว ไปดำรงตำแหน่งอยู่ที่โรงเรียน อำเภอ จังหวัดใด สอบถามโดยการใช้อีเมลหรือโทรศัพท์มือถือ และให้ขอความร่วมมือช่วยตอบแบบสอบถามและให้ช่วยแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มเป้าหมาย พร้อมทั้งอธิบายถึงรายละเอียดการตอบแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับเพื่อ สร้างความเข้าใจได้อย่างชัดเจน

3. เมื่อทราบชื่อ และที่อยู่ของเพื่อนร่วมรุ่นชัดเจนแล้ว จึงได้ส่งหนังสือขอความร่วมมือพร้อมส่งแบบสอบถามฉบับที่ 2 และได้แนบแบบสอบถามฉบับที่ 1 ไปพร้อมกัน เพื่อให้ช่วยแจกแบบสอบถามให้ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย

3.1 ข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่ตนเองดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบัน

3.2 เพื่อนผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูที่เห็นสมควรที่อยู่ใกล้เคียงโรงเรียนตนเองดำรงตำแหน่งอยู่ในปัจจุบัน

3.3 ให้ช่วยขอความร่วมมือ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคลในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษานั้น ดำรงตำแหน่งอยู่ในปัจจุบัน ได้ช่วยตอบแบบสอบถามด้วย

4. เมื่อดำเนินการตาม ข้อ 3 เรียบร้อยแล้ว ให้เก็บและส่งแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับดังกล่าว ส่งไปยังนายอภิรักษ์ เวรสันเทียะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

การหาจุดเริ่มต้นของการบอกต่อ ซึ่งได้ดำเนินการดังนี้

1. การค้นหารายชื่อผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จากการสรรหาตาม ว7 ได้จากผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ที่แต่งตั้งระหว่าง วันที่ 1 ตุลาคม 2555 ถึง 30 มิถุนายน 2556 มีทั้งหมด 4 ราย ดังนี้

1.1 นายสิทธิชัย เพศฤทัย (กลุ่มประสบการณ์) ปัจจุบันได้รับการแต่งตั้งดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดอนผวา อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา เข้ารับการพัฒนาฯ ก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา รุ่นที่ 18 จากการอบรม 6 รุ่น ๆ ละ 40 คน คือ รุ่นที่ 13 - 18 ระหว่างวันที่ 5 - 25 มิถุนายน 2555 ณ หน่วยพัฒนาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ณ โรงแรมอัมรินทร์ลากูน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

1.2 นายพงศ์พัฒนศิริ อ้นถาวร (กลุ่มประสบการณ์) ปัจจุบันได้รับการแต่งตั้งดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคฯ อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา เข้ารับการพัฒนาฯ ก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา รุ่นที่ 14 จากการอบรม 6 รุ่น ๆ ละ 40 คน คือ รุ่นที่ 13 - 18 ระหว่างวันที่ 5 - 25 มิถุนายน 2555 ณ หน่วยพัฒนาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ณ โรงแรมอัมรินทร์ลากูน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

1.3 นายสมใจ ผิวสา (กลุ่มทั่วไป) ปัจจุบันได้รับการแต่งตั้งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองพลอง อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา เข้ารับการพัฒนาฯ ก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา รุ่นที่ 21 จากการอบรม 6 รุ่น ๆ ละ 38 คน คือ รุ่นที่ 19 - 24 ระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม - 3 กันยายน 2555 ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา

1.4 จำสิบตรีปิติกกร ช้ายขวา (กลุ่มทั่วไป) ปัจจุบันได้รับการแต่งตั้งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดอนน้อย อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ได้เข้ารับการพัฒนาฯ ก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา รุ่นที่ 22 จากการอบรม 6 รุ่น ๆ ละ 38 คน คือ รุ่นที่ 19 - 24 ระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม - 3 กันยายน 2555 ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา

2. ได้ขอความร่วมมือผู้บริหารทั้ง 4 คน ตามข้อ 1 มารับแบบสอบถามเพื่อนำไปแจกกลุ่มเป้าหมาย ในการตอบแบบสอบถามที่กำหนดไว้สำหรับในโรงเรียนของตนเองและโรงเรียนที่อยู่ใกล้เคียงแบบสอบถาม ทั้ง 2 ฉบับได้แก่ ฉบับที่ 1 แบบสอบถามปัญหาการดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้บริหารสถานศึกษาและฉบับที่ 2 แบบสอบถามคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้รับแต่งตั้งใหม่

3 การค้นหารายชื่อผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพิ่มเติม จากทำเนียบรุ่นที่ผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 4 คน ได้เข้ารับการพัฒนาฯ ที่อยู่ในรุ่นเดียวกัน ซึ่งมีความสนิทสนมคุ้นเคยกันเป็นอย่างดี ทั้งนี้เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการเก็บแบบสอบถาม สำหรับการติดต่อประสานงานด้วย โทรศัพท์มือถือ เพื่อสอบถามที่อยู่ และอธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการเก็บข้อมูลการวิจัย โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 4 รุ่น จากทั้งหมด 12 รุ่น ดังนี้

3.1 นายพงศ์พัฒน์ศิริ อ้นถาวร รับผิดชอบ รุ่นที่ 14 มีเพื่อนร่วมรุ่นจำนวน 40 คน
ติดต่อดี 17 คน

3.2 นายสิทธิชัย เฝยฤทัย รับผิดชอบ รุ่นที่ 18 มีเพื่อนร่วมรุ่นจำนวน 40 คน ติดต่อดี 18 คน

3.3 นายสมใจ ผิวสา รับผิดชอบ รุ่นที่ 21 มีเพื่อนร่วมรุ่นจำนวน 38 คนติดต่อดี 18 คน

3.4 จำลิตวีระปิติกร ชัยขวา รับผิดชอบ รุ่นที่ 22 มีเพื่อนร่วมรุ่นจำนวน 38 คนติดต่อดี 20 คน

4. เมื่อทราบชื่อ และที่อยู่ทั้ง 4 รุ่น มีจำนวน 73 คน จึงได้ส่งแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ ให้เพื่อ
แจกแบบสอบถาม และเก็บแบบสอบถามส่งกลับไปยัง นายอภิรักษ์ เวรสันเทียะ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ด้วยวิธีการดังกล่าว
ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์และสามารถสังเคราะห์ได้ ดังนี้

ฉบับที่ 1

ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา	4	คน
รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา	37	คน
ผู้อำนวยการสถานศึกษา	120	คน
รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	53	คน
บุคลากรกลุ่มบริหารงานบุคคล	95	คน
รวม	309	คน

ฉบับที่ 2

ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา	4	คน
รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา	37	คน
ครูปฏิบัติการสอน	85	คน
รวม	126	คน

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของคะแนน

5.1 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
และกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายต่อไปนี้

1.00 – 1.49	หมายถึงปัญหาหรือคุณภาพระดับน้อยที่สุด
1.50 – 2.49	หมายถึงปัญหาหรือคุณภาพระดับน้อย
2.50 – 3.49	หมายถึงปัญหาหรือคุณภาพระดับปานกลาง
3.50 – 4.49	หมายถึงปัญหาหรือคุณภาพระดับมาก
4.50 – 5.00	หมายถึงปัญหาหรือคุณภาพระดับมากที่สุด

5.2 ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อจำแนก จัดกลุ่ม เชื่อมโยงประเด็น เกี่ยวกับการดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาของ ก.ค. ศ. สภาพปัจจุบันและอุปสรรคในการสรรหาเพื่อบรรจุ และแต่งตั้งผู้บริหารสถานศึกษา และประเด็นการติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา

หลังจากนั้น ได้จัดทำร่างข้อเสนอในการพัฒนาหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา และตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การจัดกลุ่มสนทนา ดังขั้นตอนที่ 2

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อที่ 3

ขั้นตอนที่ 2 ของกระบวนการวิจัยนี้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 ที่ระบุว่า เพื่อจัดทำข้อเสนอในการพัฒนาหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา และตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ดำเนินการโดยจัดกลุ่มสนทนา (Focus Group) โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 10 คนเพื่อพิจารณาภาพรวมความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างข้อเสนอในการพัฒนาหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา และตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาซึ่งได้จากการวิจัยตามขั้นตอนที่ 1 โดยจัดกลุ่มสนทนาเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2556 คุณสมบัติเบื้องต้นของผู้ทรงคุณวุฒิ คือ

1. วุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโท
2. มีประสบการณ์ในการบริหารงานบุคคล ไม่น้อยกว่า 5 ปี
3. มีประสบการณ์ทางการศึกษา ไม่น้อยกว่า 10 ปี

ผู้ทรงคุณวุฒิ ในกลุ่มสนทนาประกอบด้วย

1. ผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	2	คน
2. รองผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	2	คน
3. ผู้อำนวยการสถานศึกษา	2	คน
4. รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	2	คน
5. หัวหน้ากลุ่มบริหารงานบุคคล	1	คน
6. นักวิชาการทางบริหารการศึกษา	1	คน